

Levenslicht

Folklingestraat Synagoge 22/1 t/m 2/2

Groningen herdenkt de Holocaust

Op 27 januari 2020 is het 75 jaar geleden dat het concentratie- en vernietigingskamp Auschwitz werd bevrijd. Om stil te staan bij de Holocaust-slachtoffers uit Groningen is van woensdag 22 januari tot en met zondag 2 februari het tijdelijke Holocaust-monument Levenslicht te zien in de Folklingestraat Synagoge.

Het monument maakt deel uit van een landelijk project van het Nationaal Comité 4 en 5 mei waaraan meer dan 150 Nederlandse gemeenten deelnemen.

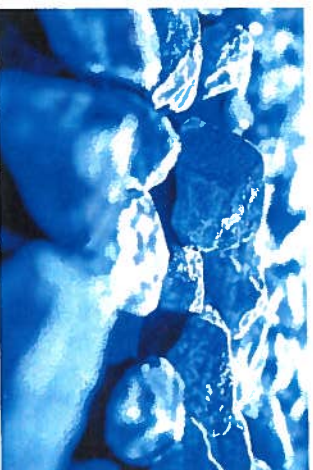
Zo herdenkt Nederland gezamenlijk de verschrikkingen van de Holocaust.

Betekenis

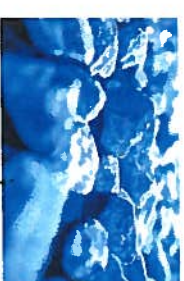
Zowel in de Joodse herdenkingstraditie als in de Roma- en Sinti-cultuur zijn stenen belangrijk. Kunstenaar Daan Roosegaarde heeft deze traditie als inspiratie gebruikt. Met in totaal 104.000 lichtgevende stenen - gelijk aan het aantal slachtoffers uit Nederland - staat het kunstwerk symbool voor de overweldigende betekenis van de Holocaust. De stenen in het tijdelijk monument lichten om de paar seconden op, als een ademhaling in licht. Daarmee symboliseren ze het leven dat nu in de gemeente gemist wordt.

Avondopenstellingen

De Stichting Folklingestraat Synagoge en de gemeente Groningen hebben het tijdelijke Holocaustmonument een passende plek gegeven in de Synagoge. Omdat het monument het beste tot zijn recht komt in het donker, zijn er speciale, vrij toegankelijke avondopenstellingen op 22, 23, 29 en 30 januari.

Avondprogramma Levenslicht

Op alle vier avonden is de synagoge gratis toegankelijk van 19.30 tot 21.30 uur.

Bezoekers kunnen tijdens de openingstijden in deze periode ook het Namenboek van journalist/publicist Johan van Gelder inzien. In het boek staan de namen van alle Joodse Holocaust-slachtoffers uit de huidige gemeente Groningen vermeld.

Woensdag 22 januari - 20.00-20.45 uur: Joods-Groninger schrijvers en dichters

Dichter en schrijver Tonko Ufkes brengt deze avond werk ten gehore van Joods Groninger schrijvers en dichters zoals Saul van Messel (pseudoniem van Jaap Meijer) die na de oorlog als 'Tolk van 't Olle Volk' in het Gronings dichtte, onder andere over zijn jeugd in Winschoten. De voordrachten worden afgewisseld met korte pauzes.

Donderdag 23 januari - 20.00-20.45 - Lezing dr. Stefan van der Poel:

Een collectieve Europese herinnering aan de Shoah?

Is er sprake van een gemeenschappelijke herinnering aan de Shoah? Of staat de Shoah zo'n gemeenschappelijke herinnering (en identiteit) eerder in de weg? Stefan van der Poel is universitair docent Geschiedenis en gespecialiseerd in Oost-Europese en Joodse Geschiedenis.

Woensdag 29 januari - 20.00-21.00 - Filmavond

De Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen toont deze avond een drietal documentaires die zij de afgelopen jaren hebben laten maken. In de eerste film volgen we het verhaal van het Duits-Joodse meisje Liesel Aussen. In de tweede film gaan we naar het Oost-Groningse Oostwold, waar een Joods jongetje in de pastorie van dominee Krijger een veilig onderkomen vond. De verzwegene geschiedenis van Arent Levie uit Nieuwolda staat in de derde documentaire centraal.

Donderdag 30 januari - 19.30-21.30 - Roger Moreno Trio

Het Roger Moreno Trio speelt muziek uit de Romà- en Sinti-cultuur. De Nederlandse Sinto Roger 'Moreno' Ratgeb kreeg landelijke bekendheid door het componeren van het Requiem voor Auschwitz, een requiem ter herdenking van alle slachtoffers van de nazi's.